

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/116/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7516212599
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7516212599.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a sudcov JUDr. Frederiky Zozulákovej a JUDr. Imricha Volkaia v právnej veci navrhovateľky PhDr. N. Š. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v R. - Y. K. na ul. N. Č.. X zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Kerecman s.r.o. so sídlom v Košiciach na ul. Rázusovej č. 1 proti manželovi navrhovateľky N. Š. nar. XX.X.XXXX bývajúcim v J. Č.. XXX v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletej C. Š. nar. XX.X.XXXX zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice o odvolaní manžela navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 24.10.2017 č.k. 23P/44/2017 -120 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom výroku o určení výživného na čas po rozvode.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozviedol manželstvo navrhovateľky s jej manželom. Na čas po rozvode mal. C. zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky a rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Manžela navrhovateľky zaviazal prispievať na výživu mal. C. 120,- € mesačne od právoplatnosti výroku o rozvode manželstva. Upravil styk manžela navrhovateľky s mal. C. každý párny týždeň od 16:00 hod. v piatok do 18:00 hod. v nedeľu, v čase letných prázdnin v každom párnom kalendárnom roku od 08:00 hod. dňa 1.8. do 18:00 hod. dňa 15.8., v každom nepárnom kalendárnom roku od 08:00 hod. dňa 1.7. do 18:00 dňa 15.7., v každom párnom roku v čase Veľkej noci od 8:00 hod. vo Veľkonočnú nedeľu do 18:00 hod. vo Veľkonočný pondelok, v každom nepárnom kalendárnom roku od 08:00 hod. vo Veľkonočný piatok do 18:00 hod. v sobotu, v každom nepárnom roku počas jarých prázdnin od 08:00 hod. prvého dňa prázdnin do 18:00 hod. posledného dňa prázdnin, každý nepárny kalendárny rok od 08:00 hod. dňa 24.12. do 10:00 hod. dňa 25.12., každý párny kalendárny rok od 14:00 hod. dňa 30.12. do 14:00 dňa 1.1. nasledujúceho kalendárneho roku s tým, že otec je oprávnený v uvedenom čase maloletú prevziať od matky v mieste bydliska matky a povinný v určenom čase maloletú v mieste bydliska matky jej odovzdať. Zaviazal matku maloletú C. na styk s otcom riadne pripraviť a v určenom čase ju otcovi v mieste bydliska odovzdať a od otca ju aj prevziať. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie výroku o určení výživného podal odvolanie manžel navrhovateľky s návrhom, aby odvolací súd zmenil napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie tak, že na čas po rozvode určí výživné 70,- € mesačne. Nesúhlasí s určením výživného, pretože nezodpovedá výške jeho príjmov, ktoré boli v období od januára 2016 do augusta 2016 v sume 449,77 € mesačne, v období od augusta 2016 do decembra 2016 639,24 € mesačne, v období od februára 2017 do augusta 2017 541,99 € mesačne. Konštatoval, že výška výživného nezodpovedá ani príjmom navrhovateľky, ktorý je od septembra 2016 do augusta 2017 v sume 723,26 € mesačne a ani odôvodneným potrebám dieťaťa, ktoré boli vyčíslené sumou 214,- € mesačne. Poukázal na to, že z celkových mesačných nákladov na

dieťa bol zaviazaný uhrádzať ich väčšiu časť napriek tomu, že jeho čistý mesačný príjem je podstatne nižší ako príjem matky. Súd pri svojom rozhodovaní nezohľadnil náklady na jeho živobytie, ktoré musí každý mesiac vynakladať a zaoberal sa len splátkami úverov v sume 276,- € mesačne, ktoré podľa odôvodnenia nevezal do úvahy.

3. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu navrhla potvrdiť napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne správny a rozhodnúť, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Konštatovala, že súd prvej inštancie správne a úplne zistil skutočný stav, vykonal potrebné dôkazy a vec správne právne posúdil. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je presvedčivé, jasné a zrozumiteľné. Konštatovala, že manžel navrhovateľky odvolanie odôvodnil tým, že určené výživné 120,- € mesačne nezodpovedá výške jeho príjmov a jej príjmom ani celkovým nákladom maloletého dieťaťa, pretože jeho príjem je podstatne nižší ako príjem navrhovateľky. Namietal, že súd pri rozhodovaní nezohľadnil jeho náklady na živobytie, ktoré musí každý mesiac vynakladať. Poukázala na to, že mesačné výdavky maloletej riadne zdokladovala a predložila súdu na pojednávaní dňa 24.10.2017. Súd sa s nimi oboznámil a po skončení dokazovania dospel k záveru, že výživné 120,- € mesačne je primerané potrebám maloletej aj príjmovým pomerom manžela navrhovateľky pri súčasnom zohľadnení skutočnosti, že navrhovateľka zabezpečuje starostlivosť maloletej od okamihu, kedy manžel navrhovateľky opustil spoločnú domácnosť. Poukázala na to, že výška príjmov manžela navrhovateľky podľa posledného potvrdenia činí za mesiace od februára 2017 do augusta 2017 541,99 €, a teda uvedený príjem mu umožňuje nepochybne prispievať na odôvodnené potreby maloletej určeným výživným. Skutočnosť, že manžel navrhovateľky vynakladá finančné prostriedky na splácanie bezúčelových úverov, ktoré pred súdom odmietol špecifikovať, súd ich nie je povinný zohľadňovať, nakoľko v zmysle ustanovení Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Uviedla, že manžel navrhovateľky od januára 2015 až doposiaľ neprispieval na výživu maloletej žiadnym spôsobom. Určené výživné považuje za primerané odôvodneným potrebám maloletej, ktorá navštevuje predškolskú dochádzku v materskej škole, má výdavky spojené so zdravotnou starostlivosťou a potreby všeobecného charakteru a zároveň aj adekvátne reálnym možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom manžela navrhovateľky.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu manžela navrhovateľky nevyjadril.

5. Výroky rozsudku súdu prvej inštancie o rozvode manželstva, výchove, zastupovaní maloletej a úprave styku neboli odvolaním napadnuté, nadobudli právoplatnosť, preto neboli predmetom preskúmania v odvolacom konaní (ustanovenie § 367 ods. 2 CSP).

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a zákonne vo veci rozhodol, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku v napadnutom výroku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Vo vzťahu k odvolacím námietkam odvolateľa, odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a

hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní.

9. Zo zákonných ustanovení citovaných v napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie týkajúcich sa určovania rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom vyplýva, že kritériami určovania rozsahu výživného sú popri odôvodnených potrebách dieťaťa aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov. Pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je preto potrebné vychádzať predovšetkým z toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako sú šatstvo, bielizeň, náklady na bývanie, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne, ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa, pričom ide o všeobecne známu skutočnosť, ktorú nie je potrebné osobitne dokazovať. Dokazovať je potrebné len nadštandardné výdavky, resp. potreby dieťaťa, ktoré vybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti je súd povinný prihliadať aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Na strane povinných, rodičov dieťaťa, súd zisťuje ich reálne príjmy, celkové majetkové pomery, nevyhnutné životné náklady a prihliada aj na ich ďalšie zákonné vyživovacie povinnosti.

10. Vychádzajúc z uvedených úvah je potrebné zdôrazniť, že výživné nie je možné určovať mechanickým výpočtom. Odvolací súd dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že určené výživné zodpovedá zákonným kritériám určovania rozsahu výživného s prihliadnutím na príjem manžela navrhovateľky zistený odpisom mzdových listín od jeho zamestnávateľa a správne prihliadal a zohľadňoval náklady rodičov na živobytie. K odvolacej námietke manžela navrhovateľky poznamenáva, že táto je totožná s jeho obranou pred súdom prvej inštancie, s ktorou sa konajúci súd v napadnutom rozsudku vysporiadal a ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o rozsahu výživného. Pokiaľ manžel navrhovateľky prezentoval názor, že určené výživné bolo určené vyššou sumou ako matka špecifikovala odôvodnené potreby maloletého, odvolací súd konštatuje, že medzi odôvodnené potreby maloletého dieťaťa nepatrí len bývanie, strava, školné, ale aj oblečenie, hygiena, zdravotné potreby a podobne, poznamenáva, že tieto matka nemusela preukazovať, pretože sú súdu známe z jeho rozhodovacej činnosti a sú všeobecne známou skutočnosťou, ktorú v zmysle zákona nie je potrebné dokazovať. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie bolo preukázané, že matka poberá príjem 723,26 €, uplatňuje si nárok na daňový bonus 21,41 € a prídavok na dieťa 23,52 € mesačne a iný príjem nemá. Otec dosahuje čistý priemerný mesačný príjem 541,99 € mesačne, inú vyživovaciu povinnosť nemá. Vo vzťahu k odvolacím námietkam týkajúcim sa hodnotenia jeho nevyhnutných výdavkov odvolací súd poukazuje na ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je ich zákonnou povinnosťou, a jeho cieľom je zvyšovať plynule mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v primeranej miere na potreby dieťaťa. Každý rodič má teda povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie vlastných potrieb. Zákon v zásade nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby. Súdy ani nemajú povinnosť konkrétne skúmať otázku výšky životných nákladov rodiča, o vyživovacej povinnosti ktorého sa koná. Preukázanie výdavkov povinného rodiča však môže slúžiť ako dôkaz na stanovenie jeho životnej úrovne, avšak nie ako dôkaz, že rodič nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby plnil primeranú vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu. Z uvedeného dôvodu preto nebolo potrebné detailne skúmať výdavky navrhovateľky na stravu a osobnú hygienu a podobne, pričom je nepochybné, že aj manžel navrhovateľky má rovnaké výdavky na zabezpečenie svojich základných životných potrieb, avšak správne súd prvej inštancie neprihliadal na jeho náklady súvisiace so splácaním úverov, pretože tieto nemajú prednosť pred vyživovacou povinnosťou pre maloleté dieťa. Odvolací súd dospel k záveru, že výživné určené súdom prvej inštancie zodpovedá zákonným kritériám určovania rozsahu výživného rodičov voči maloletým deťom a vzhľadom na príjmy manžela navrhovateľky jeho úhrada neohrozuje uspokojovanie jeho základných životných potrieb. Pretože súd prvej inštancie správne a zákonne

rozhodol o rozsahu vyživovacej povinnosti odvolací súd potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 CSP napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne správny.

11. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).